

אדר תשע"ז

דפדפנה

בין הדף היומי ופרשת השבוע

אין לך יפה מן הצניעות – לפרשת כי תשא

"הלוחות ראשונות על שנתנו בפומבי לפיכך שלטה בהם עין הרע ונשתברו וכאן (בלוחות השניים) א"ל הקב"ה אין לך יפה מן הצניעות שנאמר (מיכה ו) ומה ה' דורש ממך כי אם עשה משפט ואהבת חסד והצנע לכת". (מדרש תנחומא כי תשא סימן לא).

בלימוד הדף היומי בחודש אדר בדף נז עוסקים אנו בענייני צניעות, העולים מתוך עיסוק בסוגיית עשיית כביסה בחצר השותפין. וכך אומרת הגמרא: "א"ר יוחנן משום ר' בנאה בכל שותפין מעכבין זה את זה חוץ מן הכביסה שאין דרכן של בנות ישראל להתבזות על הכביסה (ישעיה לג-טו) 'ועוצם עיניו מראות ברע' א"ר חייא בר אבא זה שאין מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה".

מסביר רש"י: "חוץ מן הכביסה. שתקנו לו חכמים טעמה בחלך בעל כרחן של שותפין חזיריו: לפי שאין דרכן כו' להתבזות. שקריכות לעמוד עם יחיפות לגלות שוק לעמוד בנהר: "

כלומר אדם יכול להכריח את חבירו שיאפשר לו לעשות כביסה בחצר ובלבד שבנות ביתו לא תצטרכנה ללכת לנהר לעשות כביסה ולהיכנס לבעיות צניעות.

ענייני צניעות אלו בסוגיא ובמדרש נחרזים יחד עם כלי המשכן באמצעות הכיור המדובר עליו בפרשתנו.

ויעש את הכיור נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד. רש"י – 'צנות ישראל היו זידן מראות,

שקראות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת

המשכן, והיה מואס משה בהן, מפני ששויים ליצר הרע, אמר לו

הקב"ה קבל, כי אלו חזיבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו

הנשים לבאות רבות במאריס. כשהיו בעליהם יגיעים בעבודת פרך,

היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשחה ונוטלות המראות, וכל

אחת רואה עצמה עם בעלה במראה ומשדלתו בדברי..... ונעשה

הכיור מהם, שהוא לשום לשום בין איש לאשתו.....'

הצניעות בה פתחנו חוברת לה בין ענייני מניעה מעין הרע עבור להשלכות הלכתיות של דיני שותפין בחצר ועד לידי כך שראינו כיצד במקום צניעות קדושה. כך חפצים ששימשו למטרה שהינה ממבט ראשון היפך הצניעות, אך הואיל ומטרה זו מיושמת במקום קדושה שימשו החפצים לקדושה ולטהרה.

מהו הסוד איפוא של מידת הצניעות החורזת כל כך הרבה עניינים?

לא נמצא טוב יותר מאשר לצטט את דבריו של הראי"ה קוק בעניין הצניעות, השופכים אור על מעלתה:

מידות הראי"ה - מדת הצניעות גורמת טובות רבות בעולם, ומתוך כך היא זוכה לדחות מפניה דברים שהיו טובים מצד עצמם. הצנוע מכיר כי לא מפני שנאה על המין הוא מתרחק ועושה גדרים כי אם מפני התכלית הכללי היפה.

אורות הקודש ג' שו'- הצדיקים המופלאים שאין עולם הזה תופס אצלם מקום מצד גבוליו שפלותו וצמצומו, דוקא הם מוקירים את העולם ומכבדים אותו, מפני שהם רואים בו עולם עליון, זיו טהור ממקור החיים, ויפיו וטובו מתעלה בעילויים גדולים, והרגשת הנועם והיופי שבו מתגדלת אצלם בגודל של קדושה ועדינות עליונה, עד שהנם תמיד חיים חיים מלאים, שיש בהם כל שיקוי הלשד של כל ההנאות האסתטיות, המענגות את החיים במעלה עליונה מאד. וחושיהם הרוחניים אפילו ביחס לתוכן האסתטי הרגיל, בהכרת היופי שבמראות, שבשירה, שבסדר, שבמדינה ובמוסר, ושכלל ערך, מתכפלים בכפלים אדירים, עד שהם הם הנם מקורות היופי והסידור בחיים.